

Folldal Menighetsblad

Nr. 1

Vinteren 2024

Årgang 35

Foto: Ola Husom

Av innholdet:	Internasjonalt i Fjellheim	side	4-5
	Tuvas favoritt dikt	side	6
	Nytt frå orgelkomiteen	side	7
	Sokna sine årsmøte	side	8
	Mi eiga kyrkje	side	10

Livets gang

Døpte

Dalen:

28. januar Astrid Evjen Strømhaug

Døde

Folldal:

23. november Helge Kristian Tellebon, f. 1943

19. desember Bjørn Wegge, f. 1936

Hjertelig takk for blomster, all vennlig omtanke og deltakelse ved vår kjære Anne Grete Ulslettens bortgang. Takk også for minnegaver til helse, rehabilitering og omsorg.

Kjell, Rolf, Terje og Ann-Kristin m/familier.

En hjertelig takk for alle blomster, varm støtte og deltagelse i forbindelse med min kjære Vigdis Bente Moss' bortgang. En stor takk til Folldal Bo- og servicesenter for god pleie og omsorg.

Per Arne Randen.

DEN NORSKE KIRKE • Øvre Folldal og Folldal menigheter

Kirkekontoret, Gruvvegen 7, 2580 Folldal • www.folldal.kirken.no

Sokneprest Jon Olav Ryen

Fridag mandag

Tlf. 62 49 10 00 (kont.), 900 123 78 (mob.)

E-post: soknepresten@folldal.kirken.no

Kirkeverge Solveig R. Elgevasslien

Tlf. 62 49 10 00 (kont.), 97 47 27 67 (mob.)

E-post: kyrkjevergen@folldal.kirken.no

Menighetssekretær Mona Åsen

Tlf. 62 49 10 00 (mandager)

Fagarbeider Frode Solly (tirs, ons, tors)

Tlf. 62 49 10 00

Organist (kantor) Andriy Zymenko

Tlf. 405 97 813

Kirketjenere i Folldal og Egnund:

Runar Trondsgård, tlf. 906 03 838

Dalen: Mari Tallerås, tlf. 403 28 031

KIRKELIGE RÅD OG UTVALG

Folldal kyrkjelege fellesråd:

Marianne Borkhus Husom (leder), tlf. 936 29 952

Folldal menighetsråd:

Ola H. Eriksrud (leder), tlf. 911 01 027

Øvre Folldal sokneråd:

Marianne Borkhus Husom (leder), tlf. 936 29 952

Egnund kapellutvalg:

Dagny Straalberg Mills (leder), tlf. 922 85 655

Diakoniutvalg:

Arild Alander, Gunvor Høiberg, Solvår Lohn, Reidun Phillips, Jon Olav Ryen, Evy Kjølle (vara).

Trosopplæringsutvalg:

Marianne Bjørnbakken, Ola H. Eriksrud, Jon Olav Ryen.

GIVERTJENESTE

Kontonummer, givertjenesten for menighetsarbeidet: 1822.07.46646

FOLLDAL MENIGHETSBLAD

Forsidetegning: Kirstin Brandsnes

Redaksjonskomite: Arild Alander, Solvør Alstad,

Oddfrid Eriksrud, Kari Garmager, Jon Olav Ryen (red.).

Kontonummer 1895.25.27688

Neste nummer kommer i posten **21. mars**

VIPPS 540433

Kirkens SOS

Døgnåpen telefon: 22 40 00 40

Ankerfeste

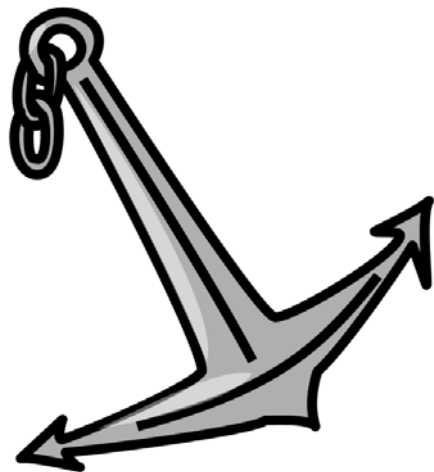
Det er usikre tider. Vi hører om krig og nød mange steder på vår klode. Noen av stedene er svært ofte framme i media, som Gaza og Ukraina. Men mange andre steder med menneskelige lidelser burde vært minst like ofte i medias søkelys: Den demokratiske republikken Kongo, Sudan, Nord-Korea eller Mexico, for bare å nevne fire eksempler fra tre kontinenter. Det er så mange som trenger våre bønner og hjelp av våre midler, så langt de rekker!

I disse tider er vi også usikre på hvordan det skal gå med demokratiet og samfunnet i land som USA eller India. To av verdens største demokratier er i ferd med å bli ødelagt av nasjonalistiske krefter.

I tillegg legger vi merke til værforandringer, både i vårt eget land og store deler av verden ellers: Endringene kommer hurtigere og kraftigere enn «før».

I dette bildet blir mennesket lite. Likevel er det en egenskap som mennesket har, og som virkelig kan utgjøre en forskjell. Denne egenskapen er det trolig bare arten mennesket som har, i den grad den (egenskapen) lar seg registrere: Håpet.

Det er håpet som gjør at vi holder ut i tunge tider. Det er denne egenskapen, lagt ned i oss av Skaperen selv, som gjør at vi klarer å løfte blikket og se fram mot noe, og nærmest se over og bak neste fjelltopp!

Illustrasjon: Wikimedia Commons

Et sted i Det nye testamente heter det om håpet at det er «et trygt og fast anker for vår sjel». Ankeret rekker inn i helligdommen (himmelen), heter det. Og det er ikke hvilket som helst håp det er tale om, for håpet Gud planter i vår sjel gjennom Ordet, bygger på en historisk hendelse. Nemlig Jesu fødsel, hans liv, død og oppstandelse, som jo er svært godt historisk bevitnet.

Håpet er med andre ord forankret! Både «bakover» i historien, og der fremme i de himmelske boliger.

Jon Olav Ryen

Internasjonal fest

Juletrefesten på nyåret i Fjellheim samfunnshus ble en svært hyggelig opplevelse, tross kaldt vær. Innenfor dørene hadde Øvre Follidal sokneråds nyvalgte medlemmer og varamedlemmer ordnet i stand til en fin samling, med gang rundt juletreet, god servering og programposter. Om lag 25 av våre nye innbyggere fra Ukraina deltok, sammen med en god del folk fra bygda ellers. Takket være godt samarbeid med flyktningetjenesten i

kommunen ble det samordnet skyss for alle som hadde behov for det. Ekstra takk til Hege!

Underveis på festen ble det også to spontane innslag med julesanger fra våre ukrainere, akkompagnert av Andriy på piano. Sammen med korinnslag fra Ekko/Heimklang og enda ei lita korggruppe ble det mye sang som varmet oss denne kvelden før selveste helligtrekongersdag.

Foto: Oddfrid Eriksrud

Du skulle vært et annet sted

*Så lydløst himlen snedde ned
rundt gatelyktens blide ring.
- Du skulle vært et annet sted.
Du skulle tenkt på andre ting.*

*Små snefnugg svaiet ned på skrå
og festet stjerner i ditt hår.
- Slik var det visst engang. Men når?
Det tør jeg ikke huske på.*

*Hvor vinteren var god og hvit
når gatens svimle perlebånd
av lys som svingte hit og dit
ble tent av en usynlig hånd!*

*Vi stanset ved vår gamle grind.
Det ble godnatt og ikke mer.
Så lykkelig en var. Så blind.
- Det sner og sner.*

*I dag sner himlen lydløst ned
rundt blendingslyktens svarte ring.
Du skulle vært et annet sted.
Du skulle tenkt på andre ting.*

Inger Hagerup
fra «Flukten til Amerika»,
1942

Jeg utfordrer min kjære svigermor,
Ellen Oldervik, til neste nummer.

Tuva Christine Oldervik

Nytt fra orgelkomiteen

Nye tall fra orgelkomiteen pr januar 2024. Vi er nå kommet opp i kr. 2.743.260,-

Siden siste takkerunde sier vi TUSEN TAKK til:

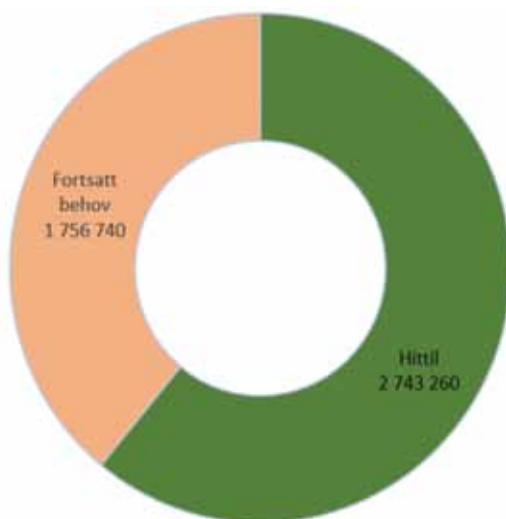
- Alle privatpersoner som gir gaver og støtter opp om arrangementer og loddsalg
- Minnegaver fra gravferdene til Jon Føien og til Signe Østensen
- Til Åge Lindstad for malerier, tur og bildeforedrag
- Nord-Atndalen Utmarkslag, pengegave
- Synnøve Plassen og Bendik S. Qvam for konsert
- Gjertrud M K Bakkeng, Berit M Kjølhøg og Yelena Wang for ilesesettelse
- Astrid Normann og Aslak Kristiansen for bildeforedrag
- Folldal bygdekvinnelag, pengegave
- Ekko Heimklang, pengegave
- Sparebank 1 Østlandet, pengegave
- Tolga-Os Sparebank, pengegave

Vi er svært glad for alle bidrag, for pengegaver og arrangement og gode ideer! Videre minner vi om at det er skattefradrag for gaver du gir med en totalverdi på mellom 5000,- og 25000,-.

Følg med på hjemmeside, Facebook og plakater om arrangementer utover vinteren og våren.

VI HAR TRO PÅ AT NYTT ORGEL
ER INNEN REKKEVIDDE,
VI STÅR PÅ SAMMEN

Kontonr. 1822 31 91157
Vipps 756550

Nytt fra kirkekontoret

Nye råd er nå kommet i gang og har vedtatt både planer og budsjetter for 2024. Årsmøter i menighetene er etter salmekveld/gudstjeneste i Dalen kyrkje 10. mars kl. 19.00 og Folldal kirke 17. mars kl. 11.00.

Ny teleslynge med nye mikrofoner og forsterker er på plass i Dalen kyrkje, dette håper vi nå vil fungere godt.

Vi minner om at det er mulig å leie Folldal kirkestue til barnedåp, konfirmasjon, minnesamvær, gebursdagsfeiring eller anna. Der passer det godt å dekke til 50 personer, men mulighet for flere. Godt kjøkken med dekketøy til 100 personer, hurtig oppvaskmaskin og to kjøleskap med fryserdel.

Gamle gravminne av tre (4)

Me fortsett å sjå på noen av dei gamle gravminna i tre i Folldal kyrkje. Denne gongen skal vi sjå på eit litt større gravminne, ei plate som stod på to stettar. Her er det ein lang tekst som fortel om ein familie som mista mange små barn.

Gravminnet kan vera frå 1830 eller like etter, men teksten er tydeleg og godt leseleg. Språk og rettskriving er likevel «litt ymse». Her er transkribering av teksten:

*Her under viler de Salige afdøde boren Som døde
her i fra verden i Sine ungdomsaaer som os haaber med gus ielp
at dem skal være i para disens boli hoes di uedvaelde som
Er vor steorste glede som er nu her at vide
Mari Ingebret Datter var fod d. 24 marti 1825
og døde her i fra d. 24 Janvari 1826: og
Ingebret Ingebretsen var fød d. 1 februvári 1826 og døde
d. 20 may 1830: og Ole Ingebretsen var fød d 17 februvári
1828 og døde d. 19 Februvári 1830: og Syver Ingebrit
Sen var Foed d. 17 ogtotber[!] og dode Same dato
Og Ingeri Ingebret Datter døde Same dato 1829
Ingebret Ingebretsen husom d. 14 Juliues 1830*

Vi ser altså her fem søsken som døydde som små barn i åra 1826 til 1830. Den siste som står omtala her, er likevel vanskeleg å plassere. Det står ikkje alder på han. Det kan knapt vera ein av søskenflokken, og det stemmer heller ikkje med far eller farfar av barna, sjølv om begge dei heitte Ingebret Ingebretsen.

I alle faller det snakk om brukarparet på Systugu Husom (118/1), Ingebret Ingebretsen og Mari Syversdatter. Dei var gifte i 1824 og budde først på Slette på Dovre, der ho var frå. Dei fekk ein gut same året, men han døydde berre ein time gammal og vart gravlagt på Dovre. Så kom dei til Husom, og der fekk dei fem barn i åra 1825 til 1829, som alle døydde som små. Såleis var dei barnause da dei innimot jul i 1830 fekk sitt sjuande barn. Og dei fekk enda fem til, og alle desse seks barna voks opp. Men det er frykteleg å tenkje på det desse foreldra måtte gjennomleva av det å miste barn desse åra.

Du finn oversikt over denne familien i bygdeboka, bind 2 side 17. Ein ser

at det er fleire datoar som ikkje stemmer mellom gravminnet og bygdeboka. Men ein sjekk av både prestens ministerialbok og klokkarboka viser stort sett det same som bygdeboka. Dermed blir spørsmålet om han som måla teksten på gravminnet, ikkje hadde heilt rette datoar, eller om både presten og klokkaren har ein del feil ført i bøkene sine.

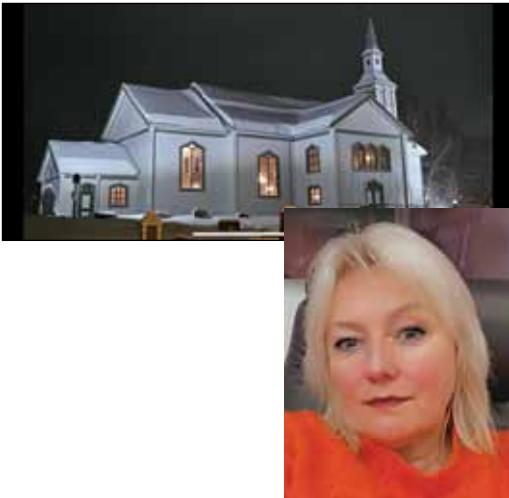
Tekst og foto: Arild Alander

Mi eiga kyrkje

Møyfrid Brendryen: Det er Dalen kyrkje som er kyrkja mi, ho er som eit smykkeskrin, med måleri og kunstverk av m.a. Ragnvald Einbu og Olaf Simenstad. Så er det fint med tømmerveggar og gardiner . Det er mykje godt innhald i kyrkja, ein får så god ro inne der. Ved å lyfte blikket ser vi så mange fine måleri. Dalen kyrkje er eit samlingspunkt for alle i sorg og glede.

Guri Wetttern: Flå kyrkje i Hallingdal er mi kyrkje. Det er ei fin korskyrkje, bygd i tre i år 1858, med 450 sitteplassar. Preikestolen er rosemåla, og elles er det mange fine utskjeringar på tak og vegg. Kyrkje ligg ved riksveg 7. Det var ei stavkyrkje der før, som vart rive. Utvendig er kyrkja kvit. Eg minnst ein prest der som heitte Markvard. Det er messe der annankvar sundag, og eg har gode kjensler for kyrkja mi.

Ola Garmager: Det er Dalen kyrkje, som vi er så glad i. Ho vart vigsla i juni 1935. Mange år med dugnad, der Dalen kvinneforeining starta opp med mellom anna bundingsauksjonar. Det vart samla inn pengar i meir enn 20 år, frå fleire hald. Olaf Simenstad måla apostlane med meir, og skar utskjeringar. Flott snikkararbeid av Olav Solgard og Steinar Kristiansen er det òg her.

Som ung gut hugsar eg at vi frå Furuhovdgrenda satt på nordsida, saman med dei frå Nord- og Sørgardan. Dei frå Baksida, Eidegardan og Øvre Dalen sette seg på benkane sør for midtgangen.

Tekst: Kari Garmager

Foto: Privat/Kari Garmager

Funderinger

Så er ho her att, denne rolige, gode tida som jeg bare har lyst til å holde fast. La den vare lenge. Februar og mars under snødekke.

Disse vinterstille ukene der lyset er doktoren som gir daglige medisindoser kalt energi, uansett om jeg er ute eller inne. Reseptfritt. Ukene der jeg begynner å kjenne på ørsmå lykkebobler om at det kommer en vår i år også. Ukene der vi slipper å kave med tanker på om alle julegaver er kjøpt, at krumkakene til riskremen er i boks eller om vi egentlig burde bedt den og den på julemiddag. Ukene der en slipper å sukke over overgrodd plen og blåleddved som enda ikke er fjerna, ingen bekymring om gras og avling får for mye tørke eller for mye regn. Dager og helger i reinsfjellet eller elgskogen uten å komme på skuddhold, eller bomtur på moltemyra den eneste dagen du hadde mulighet for en tur, er også i hjernedvale nå. Ikke er det grøttest eller julebord eller sommeravslutning av alle slag heller ... Sommeravslutning før sommeren starter.

Synes du jeg er helt på villspor? At februar og mars bare er vedbæring, kuldegrader, snøbask og brøyting, motorvarmere, gjenomspekete rundballer og tungvint påkledning? At jeg ikke tenker på dem som sliter aller mest med psyken når det går mot lysere årstid? Jo, jeg tenker på dem også, fordi jeg vet hvor tung og mørk jeg synes november er.

Men så er det nettopp dette: At vi bor i et land med fire årstider. Så heldige vi er! Da skulle en tro at alle har uker, måneder eller årstid de gleder seg mer over enn andre tider i året. At en kjenner på forventning med lyse og gode tanker. En annen finurlig hjerneaktivitet er at vi innretter oss med

livet og årssyklusen. Når sommeren er på sitt fineste, så husker vi nok de tredve minusgradene og strevsomme snøhauger, men det gjør liksom ikke så mye. Og når jaktbørssa pusses og bålkaffen inntas, er iveren og spenninga kobla sammen med trivselsslag i bringa sjøl om jakta i fjor gikk skitt. Den store gleda over å henge opp adventstjerna i desember, lyslenkene i vintermørket som en overhodet ikke har lyst til å fjerne tjuendedag jul. Kald knitring under skoene, nordlys – og at vi bor slik til at vi kan se stjernehimelen.

Den bedagelige februar og mars. Tenk på alt vi ikke må da! Ja, ja, så er det årsmøtetider og skirenn og vaffelkomite og skattemeldinger og slikt. Og i Folldal er det iallfall fortsatt vinter. Det har ikke noe for seg å synges verken «Kommer nå, nå, våren kommer nå» eller «No livnar det i lundar» før først i juni..

Nei, nå skal jeg fortsette å glede meg over tida vi har akkurat nå. Jeg skal ikke ha dårlig samvittighet over at jeg ikke kommer meg ut på «trikkeskinner» eller forblåste skogsløyper så ofte som jeg vil. Det er faktisk ikke alle som har krefter eller mulighet – eller lyst til det heller. Jeg kan fint gå en

hardtrakka rådyrsti en efta etter jobb, jeg. Lytte, se, kjenne. Nyte det rolige. Ta skituren en anna dag. Eller jeg kan finne på å sette meg med en frøkatolog og drømme om hardføre sommerplanter, som jeg egentlig vet jeg ikke kommer til å så. Uansett gir det meg februar- og marsgleder – og livslyst.

Jeg skal iallfall ikke la meg irritere over at sola står så lavt på himmelen, at den skinner rett inn gjennom sørvendte vinduer med fingeravtrykk og sotpartikler! Den får støvet

på hyller og benker til å vise seg fram. Støvet skal få ligge og nyte ro – til en anna dag, det også.

Carpe diem, bruk dagen - et forslitt uttrykk jeg egentlig er luta lei. La oss alle få bruke dagene våre, enten vi har små eller store muligheter, til å gjøre de tingene som gir oss styrke, takknemlighet og hverdagsgleder.

AMa

Fastelavn og fastetid

Vi er inne i fastetida – ei 40 dager lang forberedelse til påska. Dette var tida fra askeonsdag, da fasten starta, og regner du etter, så er det 45 dager til påskelørdag, da fasten vart avslutta. Differansen kommer av at en ikke fastet på søndagene. Og akkurat 40 dagers faste er til minne om at Jesus fasta i 40 dager i ørkenen. Men de siste dagene før fasten skulle vi spise mye og godt.

Du spiste kanskje fastelavnsboller forrige søndag? Bollene på fastelavnssøndagen er stort sett det eneste vi har att i dag av matgildet før fasten. Det var nemlig slik før, at en skulle ete ekstra mye og god mat de siste dagene før den lange fastetida. Det hørte også med festligheter da, noe vi ser i karnevaltradisjonene i en del andre land. Og når mandagen etter festivitassen kalles Blåmandag, så tror du kanskje du aner sammenhengen? Nei da, det navnet stammer fra den katolske tida, da prestene den dagen la et blått klede på alteret.

Tirsdagen er den siste av mat- og festdagene før fasten, og den kalles feitetirsdag. Noen steder sa de sjumålsdagen, fordi en skulle ha hele sju måltider den dagen. Andre navn på dagen er smørtirsdag, flesketirsdag eller grauttirsdag.

Så kom askeonsdag, som var starten på fasten. Navnet skal komme av at prestene i middelalderen denne dagen tegna et kors i panna på kirkegjengerne. Aske er i bibelen et tegn på sorg og anger.

Her i landet er det vel for de fleste bare fastelavnssøndagen av disse dagene som markeres, mens katolikkene fortsatt i noen grad markerer feitetirsdag. Og noen særlig grad av faste er det vel også få som overholder. Men i vårt overflodssamfunn kunne vi kanskje ha godt av å leve litt mindre overflødig en liten periode...

Arild Alander

Småplukk

Kontingent for menighetsbladet

Innstikket i dette nummeret gjelder betaling for årspenger for 2024. Du får mye og godt stoff for pengene, både kirkestoff og glimt og nytt fra bygda ellers! Samtidig en takk til dere som annonserer hos oss!

Ønskereprise, foredrag om gamle Krokhaug

Ønskereprise på historisk foredrag "Krokhaug – Folldals gamle bygdesentrum": **Mandag 11. mars** kl. 19.00 i kyrkjestugu ved Folldal kirke. Foredrag ved Arild Alander.

Innsamlingsaksjon til Kirkens Nødhjelp

Årets aksjon går av stabelen tirsdag **19. mars** fra kl 17. Ta vel imot konfirmantene, som også i år er bøssebærere!

Du kan også bruke Vipps 2426 eller SMS VANN til 2426 (300,-).

**Vi takker for gaven
til orgelaksjonen fra
Sparebank 1 Østlandet og
Tolga-Os sparebank!**

en LOKALBANK

Grimsbu Turistsenter

Motell & Camp ****

2582 GRIMSBU

Telefon: 62 49 35 29

mail@grimsbu.no

www.grimsbu.com

ÅPNINGSTIDER

Hverdager kl 08.00 - 21.00

Lørdag/søndag kl 09.00 - 19.00

Nystekt vaffel

m/syltetøy og rømme
eller brunost

Selskapslokaler • Møtelokaler • Kafeteria • Hytter • Rom • Camping

Middag serveres hver dag kl 13-19

Grillmat i hele åpningstiden!

Tollans Byggservice AS

2580 Folldal

VÅR FAGKOMPETANSE - DIN SIKKERHET!

Grunnarbeider Betong
Nybygg Påbygg Restaurering
Hus Hytte Garasje
Landbruksbygg

TA KONTAKT FOR EN
UFORPLIKTENDE SAMTALE.

Tlf. 915 23 458

e-post: terje@tollansbyggservice.no

PRIMAR

Som hjemmelaget

Primar Ekte Bacalao er Norges mest solgte gryterett!

Prøv vår viltgryte

INGEN STEDER KOKES
DET SÅ MYE BACALAO
SOM I FOLLDAL

Bacalao - nå også i hvit variant

Våre åpningstider

Mandag-fredag 08:30 - 17:00
Lørdag 08:30 - 13:00

Bygger'n Dalholen

Folldalsvegen 1755, 2584 Dalholen ☎ 62 49 31 31
@info@dalholen.byggern.no 📱 Bygger'n Dalholen

BYGGER'N

Velkommen til kirke

INFORMASJON

FOLLDAL MENIGHETSBLAD

Ansvarlige utgivere:

Folldal menighetsråd og

Øvre Folldal sokneråd

Returadresse: Kirkekontoret,

Gruvvegen 7, 2580 Folldal.

Utforming: KrokhaugStreken - Åse Kristoffersen

22. febr. (torsdag)

kl. 19.00 Folldal kirke. Konsert med Knut Stiklestad (sang), Bente Illevold (eufonium), Jelena Zlatarov-Marcetic (piano): "En musikalsk aften i romantikkens verden".

25. febr. 2. søn. i fastetiden Luk 7,36-50

kl. 11.00 Folldal kirke. Ryen. Høymesse med nattverd.

kl. 16.30 Folldal Bo- og servicesenter. Ryen. Gudstjeneste med nattverd.

25. febr. 2. søndag i fastetiden Luk 7,36-50

kl. 11.00 Folldal kirke. Ryen. Høymesse med nattverd. Offer: Det Norske Misjonsselskap

16.30 Folldal Bo- og servicesenter. Ryen. Gudstjeneste med nattverd.

3. mars 3. søndag i fastetiden Mark 9,17-29

kl. 19.00 Egnund kapell. Alfredsson. Salmekveld.

10. mars 4. søndag i fastetiden Joh 3,11-16

kl. 19.00 Dalen kyrkje. Ryen. Salmekveld. Ekko/ Heimklang deltar. Offer: Menighetsarbeidet. Kirkekaffe, menighetens årsmøte.

17. mars Maria budskapsdag Luk 1,46-55

kl. 11.00 Folldal kirke. Ryen. Høymesse med nattverd. Offer: Menighetsarbeidet. Kirkekaffe, menighetens årsmøte.

28. mars Skjærtorsdag Luk 22,14-23

kl. 19.30 Folldal kirke. Ryen. Kveldsmesse med nattverd.

29. mars Langfredag Mark 14,26-15,37

kl. 11.00 Dalen kyrkje. Ryen. Langfredagsmesse.

31. mars Påskedag Matt 28,1-10

kl. 11.00 Folldal kirke. Ryen. Høytidsgudstjeneste med nattverd. Offer: Det Norske Bibelselskap.

kl. 19.30 Dalen kyrkje. Ryen. Høytidsgudstjeneste med nattverd. Offer: Det Norske Misjonsselskap.

